

Наредба № 13 **от 18 август 2016 г.**

за прилагането на международен номер на банкова сметка и за БАЕ кодове

(Издадена от Българската народна банка, обнародвана в „Държавен вестник“, бр. 69 от 2 септември 2016 г., в сила от 31 октомври 2016 г.)

Глава първа

Общи положения

Чл. 1. (1) Тази наредба определя прилагането на Международен номер на банкова сметка (International Bank Account Number – IBAN), както и на БАЕ кодовете от доставчици на платежни услуги, лицензирани от БНБ, и клонове на доставчици на платежни услуги, осъществяващи дейност на територията на страната.

(2) Използваният в Република България IBAN представлява последователност от буквени и цифрени знаци за еднозначно международно идентифициране на индивидуална сметка при конкретен доставчик на платежни услуги, лицензиран от БНБ, или при клон на доставчик на платежни услуги, осъществяващ дейност на територията на страната.

(3) Бизнес идентификационният код (Business Identifier Code – BIC) представлява последователност от буквени и цифрени знаци за еднозначно международно идентифициране на бизнес единици – финансови и нефинансови институции.

(4) Кодовете на БАЕ (БАЕ кодове) еднозначно идентифицират бизнес адресиреми единици (БАЕ) на територията на Република България.

Глава втора

Структура на IBAN

Чл. 2. Използваният в Република България IBAN се състои от следните елементи с обща дължина от 22 знака (приложение № 1):

1. код на държавата – „BG“;
2. контролно число, състоящо се от две цифри, чиято методика за изчисление е описана в приложение № 2;
3. основен номер на банкова сметка (Basic Bank Account Number – BBAN), който еднозначно идентифицира сметката на клиента при доставчик на платежни услуги на територията на Република България.

Чл. 3. (1) BBAN се състои от следните елементи с обща дължина от 18 знака (букви и цифри):

1. БАЕ код, състоящ се от:

а) идентификатор на доставчик на платежни услуги – 4 знака (букви), представляващи първите 4 знака от съществуващия бизнес идентификационен код (Business Identifier Code – BIC) на доставчик на платежни услуги и еднозначно идентифициращи доставчика на платежни услуги, който води сметката;

б) идентификатор на БАЕ – 4 знака (цифри), които еднозначно идентифицират БАЕ в рамките на доставчика на платежни услуги;

2. идентификатор на вида сметка – 2 знака (цифри), които указват вида на сметката, като някои комбинации могат да се запазват служебно от Българската народна банка (БНБ), която определя значението им;

3. останалите 8 знака (цифри и букви) със семантика, която доставчикът на платежни услуги определя.

(2) Всеки доставчик на платежни услуги преценява необходимостта от използването на букви като знаци по ал. 1, т. 3.

Чл. 4. (1) Знаците, използвани в структурата на IBAN, са арабски цифри (от 0 до 9) и главни букви от латинската азбука (от А до Z).

(2) За изпълнение на платежни нареждания IBAN се представя при спазване на следните изисквания:

1. в електронна форма IBAN се изписва като последователност от 22 знака без интервали между тях;

2. на хартиен носител IBAN се изписва като последователност от 22 знака, разделени от ляво на дясно в групи по четири знака, отделени с интервал, като последната група не е пълна.

Глава трета

Отношения между доставчиците на платежни услуги и обслужваните от тях лица във връзка с IBAN И BIC

Чл. 5. (1) Доставчиците на платежни услуги генерират и използват IBAN в съответствие с изискванията на тази наредба.

(2) Едновременно с откриването на нова сметка доставчикът на платежни услуги генерира и съответния IBAN.

(3) Доставчици на платежни услуги, които не са банки, могат да генерират IBAN само за платежни сметки по смисъла на § 1, т. 18 от допълнителните разпоредби на Закона за платежните услуги и платежните системи.

(4) Всеки доставчик на платежни услуги е отговорен за правилното генериране на IBAN.

Чл. 6. (1) Доставчикът на платежни услуги уведомява титуляря писмено при откриване на сметка за съответния IBAN.

(2) При промени на IBAN, извършени от доставчика на платежни услуги, той е длъжен да уведоми писмено титулярите на съществуващите сметки за новите IBAN.

(3) При поискване от клиент доставчикът на платежни услуги му предоставя неговия IBAN, както и бизнес идентификационния си код (BIC).

(4) Във всички отчети относно съответните сметки, които се предоставят от доставчика на платежни услуги на клиента, се посочват IBAN на сметката на клиента и бизнес идентификационният код (BIC) на доставчика на платежни услуги, предоставил отчета.

Чл. 7. (1) В представеното на доставчика на платежни услуги платежно нареждане клиентът посочва пълно и точно IBAN и ако е необходимо, BIC код за извършване на исканите платежни операции.

(2) При презгранично доставяне на стоки и услуги срещу фактура в рамките на Европейския съюз получателят уведомява клиентите си във фактурата за своя IBAN и ако е необходимо, за BIC на своя доставчик на платежни услуги.

Чл. 8. (1) Всеки доставчик на платежни услуги извършва проверка за валидност на контролните числа на IBAN по чл. 2, т. 2 на наредителя и получателя, посочени в платежното нареждане, съгласно метода за проверка на валидност по приложение № 3.

(2) В случай че в процеса на проверка на валидност на контролните числа се установи, че те са неточни, доставчикът на платежни услуги може да откаже обработването на съответното платежно нареждане.

Глава четвърта

Бизнес адресируема единица (БАЕ) и предоставяне на БАЕ кодове

Чл. 9. (1) Българската народна банка предоставя БАЕ кодове на:

1. лицензирани от БНБ банки и клонове на банки, осъществяващи дейност на територията на страната;

2. лицензирани в други държави членки банки, осъществяващи дейност на територията на страната чрез клон;

3. лицензирани от БНБ платежни институции и дружества за електронни пари, предоставящи платежни услуги по чл. 4 от Закона за платежните услуги и платежните системи, когато услугите са свързани с откриване и водене на платежни сметки;

4. лицензирани в други държави членки платежни институции и дружества за електронни пари, предоставящи платежни услуги по чл. 4 от Закона за платежните услуги и платежните системи на територията на страната чрез клон, когато услугите са свързани с откриване и водене на платежни сметки.

(2) БАЕ код се предоставя по искане на доставчик на платежни услуги по ал. 1, отправено до БНБ.

(3) Бизнес адресируеми единици не могат да използват други БАЕ кодове при своите операции освен предоставените им от БНБ.

(4) БАЕ кодове се предоставят в срок до 7 работни дни след получаване в БНБ на пълния комплект изисквани документи.

(5) Българската народна банка води регистър на БАЕ кодовете.

(6) Подуправителят, ръководещ управление „Банково“ на БНБ, определя с указание процедурите по предоставяне, активиране, промяна и закриване на БАЕ кодове.

Допълнителна разпоредба

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. „Бизнес адресируема единица (БАЕ)“ е доставчик на платежни услуги по чл. 9, ал. 1 или друго място на дейност на банка на територията на Република България.

2. „БАЕ код“ е код, предоставен от БНБ и представляващ последователност от букви и цифри, който еднозначно определя съответната БАЕ в Република България.

3. „Бизнес идентификационен код (BIC)“ е код, предоставен от SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication) на финансови и нефинансови институции по ISO Standard № 9362.

4. „Регистър на БАЕ кодовете“ е публично достъпна база данни, в която се съхраняват предоставените от БНБ БАЕ кодове, както и информация за бизнес адресируемите единици.

5. „Контролно число“ е цифров код, служещ за формална проверка на точността на въвеждане на IBAN, използван от доставчиците на платежни услуги на територията на Република България.

6. „Доставчик на платежни услуги“ (ДПУ) по смисъла на тази наредба е лице по чл. 9, ал. 1.

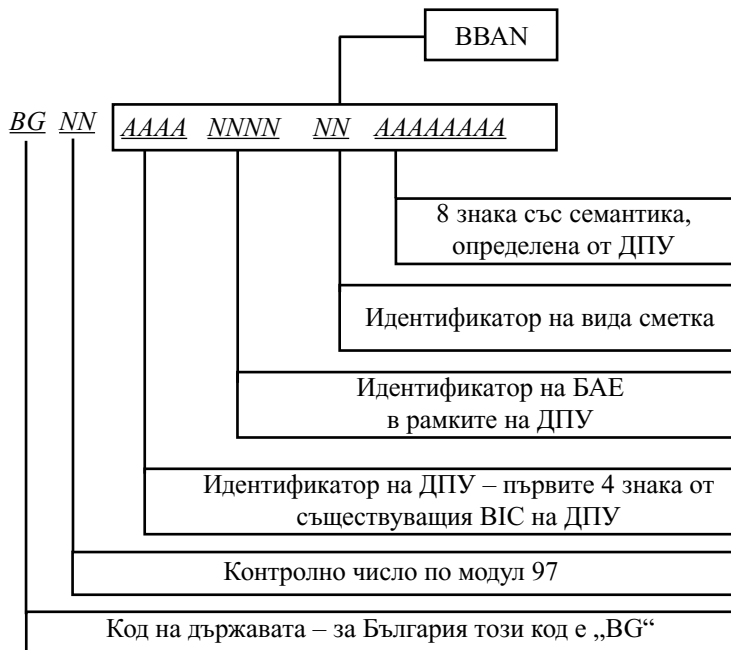
Преходни и заключителни разпоредби

§ 2. Тази наредба отменя Наредба № 13 от 2009 г. за прилагането на международен номер на банкова сметка и за банковите кодове (обн., ДВ, бр. 62 от 2009 г.; изм., бр. 55 от 2011 г.).

§ 3. Тази наредба се издава на основание § 11 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за платежните услуги и платежните системи, приета е с Решение № 96 от 18 август 2016 г. на Управителния съвет на Българската народна банка и влиза в сила от 31 октомври 2016 г.

§ 4. Подуправителят, ръководещ управление „Банково“ на БНБ, издава указания по прилагането на тази наредба.

Структура на IBAN в България

„N“ е арабска цифра (0 – 9).

„A“ е главна буква от латинската азбука (A – Z) или арабска цифра (0 – 9).

Приложение № 2
към чл. 2, т. 2

Методика на изчисляване на контролно число

Предварителна фаза: Създава се изкуствен IBAN, включващ кода на държавата, „00“ като контролно число и BBAN.

Пример: BG00AAAA12311012345678

Фаза 1: Първите четири знака (кодът на държавата и „00“ като контролно число) се преместват в края на IBAN.

Пример: BG00AAAA12311012345678 става AAAA12311012345678BG00.

Фаза 2: Буквите се преобразуват в числа съобразно таблицата за преобразуване:

A = 10	G = 16	M = 22	S = 28	Y = 34
B = 11	H = 17	N = 23	T = 29	Z = 35
C = 12	I = 18	O = 24	U = 30	
D = 13	J = 19	P = 25	V = 31	
E = 14	K = 20	Q = 26	W = 32	
F = 15	L = 21	R = 27	X = 33	

Пример: AAAA12311012345678BG00 става 1010101012311012345678111600.

Фаза 3: Изчислява се контролно число по Модул 97, като:

- Полученото число от фаза 2 се разделя на 97.
- Остатъкът след деленето се изважда от 98.
- Ако резултатът е една цифра, пред нея се поставя нула.

Пример: Остатъкът при разделяне на 1010101012311012345678111600 на 97 е 65.

Чрез изваждане се получава: $98 - 65 = 33$. Контролното число за този IBAN е 33.

Получава се IBAN: BG33AAAA12311012345678.

Метод за проверка на валидност на контролното число

Предварителна фаза: Ако IBAN е представен в хартиен формат, хартиеният формат се преобразува в електронен формат чрез отстраняване на всички интервали.

Пример: IBAN като BG33 AAAA 1231 1012 3456 78 става BG33AAAA12311012345678.

Фаза 1: Първите четири знака (обозначаващи кода на държавата и контролното число) се преместват в края на IBAN.

Пример: BG33AAAA12311012345678 става AAAA12311012345678BG33.

Фаза 2: Буквите се преобразуват в числа съобразно таблицата за преобразуване, посочена в приложение № 2.

Пример: AAAA12311012345678BG33 става 1010101012311012345678111633.

Фаза 3: Прилага се системата за проверка на контролни числа Модул 97. За да е вярно контролното число, остатъкът след изчислението по Модул 97 трябва да бъде 1.

Пример: Остатъкът от изчислението по Модул 97 на 1010101012311012345678111633 е 1.

